
Spesialitetskomiteene sikrer en nasjonal spesialistutdanning

AKTUELT I FORENINGEN

MARIT HERMANSEN

marit.hermansen@legeforeningen.no
president

Arbeid med spesialistutdanningen er en kjerneoppgave for Legeforeningen. Våre spesialitetskomiteer gjør en svært viktig jobb for faget.

1. mars i år trådte den endelige spesialitetsforskriften i kraft. Mange lurer på hva som er rollen til våre spesialitetskomiteer i den nye ordningen. Blir de en forlenget arm av Helsedirektoratet? Blir de sandpåstrøingskomiteer? Eller får komiteene større makt enn før?

Sannheten er at noe formelt er endret, men komiteene har en like viktig og sentral rolle i kvalitetssikringen av spesialistutdanningen i Norge som tidligere. Det er forskriftsfestet at Helsedirektoratet skal be spesialitetskomiteene om råd i saker knyttet til læringsmål og nasjonale læringsaktiviteter, og ved godkjenning og kvalitetsvurdering av utdanningsvirksomhetene. Det er også presisert i forskriften at Legeforeningens spesialitetskomiteer på eget initiativ kan gi faglige råd i saker om spesialistutdanning og spesialistgodkjenning.

Alle dagens utdanningsinstitusjoner må søke om ny godkjenning etter det nye systemet, dersom de skal utdanne LIS etter 1. mars 2019. De må beskrive læringsarenaene og hvilke læringsmål som skal kunne oppfylles hvor og ved hjelp av hvilke læringsaktiviteter. Kravene og kriteriene som spesialitetskomiteene skal bruke i vurderingen, er definert i spesialistforskriften, og likner kriteriene vi kjenner fra *Krav til utdanningsinstitusjoner* i den tidligere ordningen.

Det er også forskriftsfestet at besøksordningen videreføres. Spesialitetskomiteene kan selv ta initiativ til å besøke utdanningsvirksomhetene og kreve de opplysningene de trenger for å vurdere om utdanningen gjennomføres etter kravene.

Spesialitetskomiteene trenger også tilgang til data for å følge med på kvaliteten i spesialistutdanningen på overordnet nivå. Dette er viktig for å sikre en nasjonal spesialistutdanning. Legeforeningen samarbeider med direktoratet og de regionale utdanningssentrene for å lage systemer som sikrer tilgang til nødvendige rapporter og kvalitetsdata.

For spesialitetene utenfor sykehus – ASA-spesialitetene (allmennmedisin, samfunnsmedisin og arbeidsmedisin) har Legeforeningen fortsatt et ansvar for læringsaktivitetene. Legeforeningens spesialitetskomiteer, kurskomiteer og veiledningskoordinatorer vil fortsatt ha ansvaret for kurs og gruppeveiledning – og etterhvert struktur for individuell veiledning. For sykehusspesialitetene og arbeidsmedisin er ansvaret for gjennomføringen av kursutdanning lagt til de regionale utdanningssentrene i helseforetakene. Utdanningssentrene samarbeider med Legeforeningen og spesialitetskomiteene om innhold i kursene og systemene for gjennomføring.

Leger som per 1. mars 2019 har mindre enn tre år igjen av spesialiseringssløpet, kan velge å fullføre spesialiseringen etter den tidligere ordningen for spesialistutdanning. De må da gjennomføre obligatoriske og valgfrie kurs som før. Spesialitetskomiteene vil behandle søknader om kursgodkjenning så lenge det er mulig å søke etter «gamle» regler.

Spesialitetskomiteene har de siste tre årene gjort en formidabel jobb med læringsmålene i ny spesialistutdanning. De vil fortsatt ha en sentral rolle i arbeid med nødvendige rettinger og revisjoner av læringsmål og læringsaktiviteter. Det er viktig for oss at spesialitetskomiteene – som tidligere – på eget initiativ kan foreslå nødvendige justeringer og endringer i læringsmål og læringsaktiviteter, i tråd med fagfeltets utvikling.

Arbeid med spesialistutdanningen er en kjerneoppgave for Legeforeningen. Våre spesialitetskomiteer gjør en svært viktig jobb for faget – og for oss alle – for å sikre kvalitet og kapasitet i spesialistutdanningen.

Publisert: 6. mai 2019. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 21. juli 2026.